

ERRALDOIRIK LUZEENA

LIBURU ZARRA

Letona'tar Aureliano nire anai abadearen etxean, Hilaria arrebeak gertaldien erderazko liburu bat aurkitu eban. Irakurri ebala inostan berak eta neuk be geroagoko uda baten, neure oporraldi-etan an nengoala, irakurri neban.

ZALDUN GAZTE BAT

Aldi aretan Amurrio Bizkai'ko erria zan eta Juan Diaz de Ginea bertako gazte zalduna. Olartc'tar Katalina'gaz, Orozko'ko Olarte'ko neskatilla polita berau, eta aberatsa, ezkondua zan.

OLARTE'N

Orain be Olarte goikoan agiri dira arri oargarri batzuk, bear ba'da neska orren etxekoen jauregiko oiñarriak izan ziranak.

Irureun inguru neurkin, metro, dagoz iparralderantz, udabarrian izparringiak esan euskuenez Bizkai'ko baserririk zarrena erre zan lekutik, Leburburu'tik.

AUNDITASUNA

Juan Diaz de Ginea oneri buruz, esanalak esaten ziran jente artean. Benetan gizon ausartua, kementsua eta jainkozaletasun aundikoa ei zan.

Baiña here entzute aundi onek ba eukan beste oiñarri bat: Bere indarra, bular-zabaltasuna ta aunditasun parebakoa.

ILLOBI AUNDIA

Olarte'ko eleizan agertzen dan illen izen-lerroan auxe agertzen da: Oi-ez-lango gizon au il zanean, eleiz-gizonak arduratsu' ibilli ei ziran, iltegia bera obiratzeko bear zan besteko illobirik aurkitu ezinda.

Gere goirik-berakoaren neurria 3,50 metro edo neurkiñekoa ei zan.

EGILUZE

BENETAKO BAKEZALEA

- O'COJVNELL'en bizitza-liburua
- Gazteen aurrean
- Irlandarren askatasuna
- Bake-politikea
- Ez gogorkeririk, ez norkeririk

Raimond Moley'k idazti interesgarri ta onuratsua idazti dau eta idazti au oso gogoangarria da, gaurko ezta-baida ta goraberak jakin gura dabezenentzat.

Nloley'ren liburu au, O'Connell'en bizitza-liburua da. Ederra ta lilluragarria. Idazle jakintza-zale onek, O'Connell ospetsuaren pentsakerak eta jokerak egokiro agertu ditu.

* * *

O'Connell izlari dizdiratsua zan, baiña bere itzaldiak ez ziran beti onartuak. Eta zergaitik ori?

Lenengotan gaztediaren aldekoa izan zan, baina gero gazteen aztertzaile zorrotz biurtu zan O'Connell.

* * *

Irlandako erria goratzen aletin guztiak egin zituan buruzagi onek.

O'Connell politikari argitsu ta gartsuak, eginkizun bi eukazan garrantzitsu lez: Inglaterra'k ipiñitako eragozpenetatik irlandar katolikuak askatu eta bere gobernua Inglaterra'ren batasunetik atera.

Eta elburu orreik lortzeko artu eban bidea, gutzat jarraigarria dala uste dogu.

* *

Elburu ori lortzeko berak lenengo egin ebana, erritarrai onartu eraztea izan zan, ez gogorkeriz, errazoiz baiño. Erria etsipenetik, epeltasunetik eta gogobakokeritik itxartu eban, gero gauza ori arrazoitu, ondo kontuan artu ta gogoratuazo eutsan.

Bere politikea, bake-politika maitagarria izan zan, ez gogorkerizkoa, eta bide orreri jarraitu eutsart bizitza guztian.

* * *

Irlandar gaztedia errez erneguan jarten zan, baiña bere erantzuna beti izaten zan bardiña: Gogorkeririk ez. O'Connell'ek edozein pertsonari dedua ta itzala izaten eutsan.

Juda'tarren aurka egoan norkeria urrintzen aletin aundiak egin zituan.

Ipar-Ameriketako menpekeria baztertu gura izan eban, jopu-egoera zuzengea kentzen aleginduaz, naiz ta menpekeri orreri indarra emoteko diru-eskintza ugariak izan. Berak ez eban orren merke bere burua saldu, askok egiten dauan lez.

LETONA